

Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної роботи
Володимир ШАРАН

Підпис Ініціали та прізвище

13 листопада 2021 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Проблеми виконавського музикознавства

Галузь знань: **02 Культура і мистецтво**

Спеціальність: **025 Музичне мистецтво**

Освітньо-наукова програма: **Музичне мистецтво**

Статус дисципліни: **обов'язкова**

Навчально-науковий **Інститут музичного мистецтва**

Кафедра **методики музичного виховання та диригування**

Мова навчання: **українська**

Дані про вивчення дисципліни:

Форма здобуття освіти	Курс	Семестр	Кредити ЕКТС	Загальний обсяг дисципліни	Кількість годин					Вид семестрового контролю
					Разом	Лекції	Аудиторні заняття	Семінарські заняття	Самостійна робота	
Очна	I	II	3/90	30	14	-	Лабораторні роботи	Практичні заняття	-	Залік

Робоча програма складена на основі освітньо-наукової програми та навчального плану підготовки **доктора філософії (50 кредитів ЕКТС)**.

Розробник: Ірина БЕРМЕС – доктор мистецтвознавства, професор

Погоджено гарантом освітньо-наукової програми:

Ірина БЕРМЕС – доктор мистецтвознавства, професор
Схвалено на засіданні кафедри методики музичного виховання та диригування

Протокол № 7 від 9 вересня 2021 р.

Зав. кафедри Ірина БЕРМЕС

Схвалено на засіданні науково-методичної ради навчально-наукового інституту музичного мистецтва

Протокол № 6 від 29. 09. 2021 р.

Схвалено на засіданні науково-методичної ради університету

Протокол № 8 від 13. 10. 2021 р.

18

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета дисципліни: формування знань про проблеми музичного виконавства в аспектах історії, теорії та практики.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є змістові сфери виконавського музикознавства.

Відповідно до вимог освітньо-наукової програми здобувачі третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти повинні засвоїти визначені **компетентності**.

Загальні компетентності:

- Здатність до розуміння сучасної методології музичного мистецтва; застосування методів наукового пізнання.

Фахові компетентності:

• Здатність доцільно застосовувати новітні музикознавчі концепції, пояснювати сучасні культурні явища і процеси; усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності між усіма елементами теоретичних та практичних знань музичного мистецтва;

- Здатність до розуміння музики як мистецтва, системи мислення, проблем музичної творчості, музичної герменевтики.

Програмні результати навчання:

- проблем розвитку сучасного музичного мистецтва;
- знання логіки розвитку музичних стилів, жанрової палітри музичних творів;
- здатність до розуміння взаємозв'язку між сферою теорії та практики музичного мистецтва

2. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Вивчається після таких дисциплін циклу загальної підготовки як: «Філософія як досвід мислення», «Педагогіка вищої школи» та паралельно з дисципліною нормативного циклу «Історія музичного мистецтва», «Проблеми сучасного музикознавства».

3. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до вимог освітньо-наукової програми здобувачі третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти у результаті засвоєння навчальної дисципліни повинні

знати:

- історію виконавського мистецтва у контексті розвитку музичної культури;
- видатних виконавців – представників українського та зарубіжного музичного мистецтва;
- сферу дослідницьких інтересів виконавського музикознавства;
- методологічні основи міждисциплінарного вивчення проблем музичного виконавства;

вміти:

- виявляти різні аспекти проблематики музичного виконавства: соціокультурні, професійні, педагогічні, музикознавчі, психологічні;
- теоретично обґрунтовувати шляхи вирішення проблем сучасного музичного виконавства;
- володіти навичками наукового аналізу проблем музичного виконавства;
- інтерпретувати факти, події, явища, сфери професійної діяльності музиканта-виконавця у широкому історичному та культурному контексті.

4. КРИТЕРІЙ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінювання здійснюється за шкалами оцінювання: стобальною, національною і ЄКТС.

A (90 – 100) – оцінка «відмінно» – «5» (*відмінне засвоєння навчального матеріалу з урахуванням можливих кількох неточностей*): отримує аспірант, який виявив ґрунтовні знання про:

- історію виконавського мистецтва у контексті розвитку музичної культури;
- видатних виконавців – представників українського та зарубіжного музичного мистецтва;
- сферу дослідницьких інтересів виконавського музикознавства;
- методологічні основи міждисциплінарного вивчення проблем музичного виконавства;
- різні аспекти проблематики музичного виконавства: соціокультурні, професійні, педагогічні, музикознавчі, психологічні;
- шляхи вирішення проблем сучасного музичного виконавства;
- факти, події, явища, сфери професійної діяльності музиканта-виконавця.

B (82 – 89) – оцінка «добре» – «4» (*вище середнього рівня володіння загальними та фаховими компетентностями*): отримує аспірант, який ґрунтовно засвоїв навчальний матеріал, проте припустився незначних помилок щодо вичерпності розкриття одного з питань, точності формулювань окремих теоретичних положень щодо:

- історію виконавського мистецтва у контексті розвитку музичної культури;
  - видатних виконавців – представників українського та зарубіжного музичного мистецтва;
  - сферу дослідницьких інтересів виконавського музикознавства;
  - методологічні основи міждисциплінарного вивчення проблем музичного виконавства;
  - різні аспекти проблематики музичного виконавства: соціокультурні, професійні, педагогічні, музикознавчі, психологічні;
  - шляхи вирішення проблем сучасного музичного виконавства;
  - факти, події, явища, сфери професійної діяльності музиканта-виконавця..
- C (75 – 81) – оцінка «добре» – «4»** (*середній рівень володіння загальними та фаховими компетентностями*): отримує аспірант, який добре володіє

навчальним матеріалом, переконливо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому основну та додаткову літературу, але допускає деякі помилки при визначенні певних дефініцій, недоліки у логічності висловлювань, обґрунтованості висновків, повноті чи лаконічності відповідей щодо:

- історію виконавського мистецтва у контексті розвитку музичної культури;
- видатних виконавців – представників українського та зарубіжного музичного мистецтва;
- сферу дослідницьких інтересів виконавського музикознавства;
- методологічні основи міждисциплінарного вивчення проблем музичного виконавства;
- різні аспекти проблематики музичного виконавства: соціокультурні, професійні, педагогічні, музикознавчі, психологічні;
- шляхи вирішення проблем сучасного музичного виконавства;
- факти, події, явища, сфери професійної діяльності музиканта-виконавця.

D (67 – 74) – оцінка «задовільно» – «3» (задовільний рівень володіння загальними та фаховими компетентностями): отримує аспірант, який на достатньому рівні засвоїв навчальний матеріал, однак під час відповіді допускає значну кількість помилок, уникає самостійних суджень і висновків. Суттєві неточності виникають при демонстрації засвоєних знань і умінь щодо:

- історію виконавського мистецтва у контексті розвитку музичної культури;
- видатних виконавців – представників українського та зарубіжного музичного мистецтва;
- сферу дослідницьких інтересів виконавського музикознавства;
- методологічні основи міждисциплінарного вивчення проблем музичного виконавства;
- різні аспекти проблематики музичного виконавства: соціокультурні, професійні, педагогічні, музикознавчі, психологічні;
- шляхи вирішення проблем сучасного музичного виконавства;
- факти, події, явища, сфери професійної діяльності музиканта-виконавця.

E (60 – 66) – оцінка «достатньо» – «3» (рівень, що задоволяє мінімальні критерії володіння загальними та фаховими компетентностями): отримує аспірант, який недостатньо добре знає навчальний матеріал, має певні прогалини в розумінні окремих змістових блоків програми, його відповіді носять сутто репродуктивний характер, без належного осмислення. Виявляє недостатній рівень засвоєння таких питань:

- історію виконавського мистецтва у контексті розвитку музичної культури;
- видатних виконавців – представників українського та зарубіжного музичного мистецтва;
- сферу дослідницьких інтересів виконавського музикознавства;
- методологічні основи міждисциплінарного вивчення проблем музичного виконавства;

- різні аспекти проблематики музичного виконавства: соціокультурні, професійні, педагогічні, музикознавчі, психологічні;

• шляхи вирішення проблем сучасного музичного виконавства;

• факти, події, явища, сфери професійної діяльності музиканта-виконавця.

FX (35 – 59) – оцінка «незадовільно» – «2» (з можливістю повторного складання): виставляється аспіранту, який не володіє значною частиною загальних і фахових компетентностей щодо навчального матеріалу, допускає суттєві помилки у відповідях на запитання, не виконав усіх видів навчальної роботи. Доопрацювання потребують основні змістові компоненти навчальної роботи, а саме:

• історію виконавського мистецтва у контексті розвитку музичної культури;

• видатних виконавців – представників українського та зарубіжного музичного мистецтва;

• сферу дослідницьких інтересів виконавського музикознавства;

• методологічні основи міждисциплінарного вивчення проблем музичного виконавства;

• різні аспекти проблематики музичного виконавства: соціокультурні, професійні, педагогічні, музикознавчі, психологічні;

• шляхи вирішення проблем сучасного музичного виконавства;

• факти, події, явища, сфери професійної діяльності музиканта-виконавця.

F (0 – 34) – оцінка «незадовільно» – «2» виставляється аспіранту, який фрагментарно володіє загальними і фаховими компетентностями, програмним матеріалом, не виконав усіх видів навчальної та самостійної роботи. Ключові змістові компоненти навчальної роботи засвоєні незадовільно, а саме:

• історію виконавського мистецтва у контексті розвитку музичної культури;

• видатних виконавців – представників українського та зарубіжного музичного мистецтва;

• сферу дослідницьких інтересів виконавського музикознавства;

• методологічні основи міждисциплінарного вивчення проблем музичного виконавства;

• різні аспекти проблематики музичного виконавства: соціокультурні, професійні, педагогічні, музикознавчі, психологічні;

• шляхи вирішення проблем сучасного музичного виконавства;

• факти, події, явища, сфери професійної діяльності музиканта-виконавця.

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінювання знань аспірантів відбувається згідно з видами навчальної роботи, які зобов'язаний виконати кожен аспірант:

– участь у семінарському занятті (доповідь на питання з плану заняття, доповнення до доповідей за іншими питаннями плану заняття, участь у дискусії за темою заняття);

– співбесіда з лектором (перевірка компетентності аспіранта);

– екзамен.

Відповіді на семінарських заняттях; співбесіда з лектором; екзамен.

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1. Первинні форми музичного виконавства. Виконавство в античний період, середньовіччі, епоху Відродження

Зв'язок історії виконавського мистецтва з розвитком суспільства і формами музичного життя. Давні форми музичного виконавства в античний період і середні віки. Фіксація музики умовними знаками в середньовіччі (невми, ноти) як необхідна умова виникнення професійного виконавського мистецтва.

Розвиток виконавського мистецтва в епоху середньовіччя у межах релігійного музичного виконавства. Переважання колективного музичного виконавства. Ремісничий характер виконавської діяльності. Розвиток музичного інструментарію (орган, лютня, віоли, духові інструменти).

Світські форми музичного виконавства в епоху Відродження (академії, оперний театр). Декламаційний стиль співу у ранній опері. Скрипкове мистецтво на порубіжжі XVI–XVII ст., створення класичного типу скрипки. Мистецтво «співу» італійських скрипалів, наближення інструментального звучання до виразності людського голосу.

2. Виконавське мистецтво XVII–XVIII століть

Високий технічний і художній рівень органного, клавірного і лютневого виконавства. Розвиток нових інструментальних жанрів – передкласичних сонат і концерту. Розквіт сольного виконавства, розширення виконавських засобів виразності, розкриття у мистецтві внутрішнього світу особистості Нові прийоми гри на струнних інструментах – tremolo, pizzicato.

Новий тип музиканта-практика – універсального художника, що володіє різносторонніми знаннями і навичками. Імпровізація як основа його виконавської майстерності. Музичне виконавство в обраному колі слухачів.

Генерал-бас і мистецтво орнаментики. Посилення у виконавстві елементів суб'єктивізму і розвиток віртуозності. Збагачення засобів виконавської виразності у музичному мистецтві.

Розвиток інструментальної віртуозності, завершення формування симфонічного оркестру, переворот у галузі виконавської динаміки. Поява молоточкового фортепіано – попередника сучасного роялю. Прагнення композиторів до точного запису нотного тексту і фіксації виконавських вказівок. Занепад мистецтва імпровізації. Еволюція теорії аспектів у школах І. Кванца та Ф.-Е. Баха, які сприяли поглибленню розуміння виконавцями емоційного змісту музичного твору.

3. Музичне виконавство XIX століття

Демократизація музичного життя. Виникнення професії імпресаріо. Розподіл праці композитора і виконавця.

Формування нового типу виконавця-інтерпретатора впродовж XIX ст. Поширеність особливого типу виконавця-віртуоза у першій половині XIX ст. Зростання ролі інструментальної музики. Нова естетика виконавства, пов'язана з діяльністю виконавців-віртуозів. Розвиток мистецтва інтерпретації. Нові просторово-акустичні умови музичного виконавства у великому концертному залі, їх вплив на музичний інструментарій і способи звуковидобування. Розвиток квартетного музичного виконавства.

Виконавська дільність видатних музикантів (Ф. Давида, Й. Іоахима, Ф. Ліста, А. Г. Рубінштейна і ін.) Формування виконавських шкіл, напрямків і стилів, пов'язаних із різним розумінням завдань музичного мистецтва, виконанням музики різних епох.

Розвиток національних виконавських шкіл. Створення нових музичних інструментів (винахід акордеона (1829) К. Деміаном, саксофону (патент 1846) Адольфом Саксом, низки духових інструментів для оркестру Р. Вагнера і ін.). Виникнення різних форм закріплення інтерпретації – виконавської редакції і транскрипції. Виникнення на межі XIX–XX ст. грамзапису – засобу фіксації конкретного виконавського процесу і поширення музичної культури в суспільстві.

4. Музичне виконавство ХХ століття

Тенденції дегуманізації музичного мистецтва. Аемоційність, апсихологізм, фетишизація техніки в урбаністичному виконавському стилі (1920-30-і роки). Джаз, його форми й еволюція. Роль імпровізації в джазовому виконавстві. Еволюція виконавських засобів виразності і принципів концертності. Засвоєння виконавцями нових принципів висотної, ритмічної організації, збагачення тембрової палітри іntonування, вироблення особливих прийомів артикуляції. Використання піаністами специфічних туші і педалі, скрипалями і віолончелістами — вібратор, портаменто, особливих видів штрихів.

Індивідуалізація складу виконавців, тенденція до камерності, її художні мотиви. Широке розповсюдження аутентичного музичного виконавства. Естетичні проблеми аутентичного виконавства.

Виконання сучасної музики і нові завдання, що постали перед виконавцями. Необхідність заосвоєння нових звукових систем і виражальних засобів

Особливі прийоми гри на музичних інструментах. Нові тембри (приготоване фортепіано), полідинаміка. Просторові форми організації виконавського процесу. Створення електронних музичних інструментів і синтезаторів, їх технічні особливості і художні можливості. Конкретна, електронна, електроакустична музика, що виключає участь виконавців в актуалізації твору. Експерименти над поєднанням електронних звучань з акустичними музичними інструментами. Розвиток алеаторики, увага до сонорної сторони музичного звучання. Варіювання темпу, гучності, виконавського складу.

Використання у музичному виконавстві феномена просторової локалізації звуків. Широке застосування стереофонічних ефектів, використання можливостей сучасної акустичної техніки, розташування виконавців на естраді чи серед слухачів. Поєднання гри на інструментах зі сценічними рухами музикантів. Хепенінг – алеаторна акція, визначально ініційована у заданому напрямку з обов’язковою участю присутніх і з непередбачуваним перебігом подій.

Багатоманіття сучасного музичного життя. Фестивалі музичного мистецтва як засіб його поширення серед слухачів і організації дозвілля населення. Широкий міжнародний обмін у галузі музичного виконавства.

5. Інтонаційні основи музично-виконавського мистецтва

Система виконавських музичних засобів. Інтонаційна природа музичного виконавства. Художні виражальні засоби виконавця (виконавська інтонація), їх співвідношення з композиторським текстом музичного твоу. Смислова обумовленість всіх звукових компонентів твору. Індивідуальна інтерпретація висотного строю твору, його темпу і ритму, агогіки, динаміки, тембру у процесі виконання.

Стильові норми висотного іntonування (бароко, класицизм, романтизм, постромантичні напрямки). Індивідуальна манера іntonування у виконавській практиці. Вплив психофізичного стану артиста на інтонацію. Ускладнення вимог до висотного іntonування у музиці XX ст. Старовинні форми темперації і висотного строю в аутентичному іntonуванні.

6. Виконавський темп, ритм, динаміка як засоби виконавської виразності. Іntonування музичного тексту: артикуляція, фразування, побудова музичної форми

Робота виконавця над стійкістю темпу. Темпова пам'ять. Художня обґрунтованість темпових змін і контрастів. Темпова драматургія музичного твору.

Стилістичні норми метроритмічної організації. Нові явища у галузі ритму в музиці XX ст. і художнє оволодіння ними. Робота над ритмом в умовах ансамблевого й оркестрового виконавства. Агогіка як засіб виразності. Агогіка і *Tempo rubato*. Визначення агогіки Х. Ріманом і його тлумачення метричного акценту (тактова ритміка). Агогіка й інтонація (смислове виокремлення звуків). Агогіка і членування музичної мови. Агогіка і форма. Взаємозв'язок агогіки і динаміки. Залежність агогіки від фактури. Агогіка у різних музичних жанрах і стилях. Агогіка у сольному, ансамблевому й оркестровому виконанні.

Динаміка як складова виконавської техніки музиканта. Динамічний діапазон виконання. Динаміка і музичний образ, динаміка і драматургія. Динаміка в музиці поліфонічної, гармонічної фактури. Зв'язок нюансів із теситурними умовами, регістром, характером голосу, тембром. Виконання *crescendo* і *diminuendo*. Виконання контрастних нюансів. Динаміка і тесitura. Динаміка у музиці різних жанрів. Динамічні можливості різних музичних інструментів. Роль динаміки у формотворенні. Динамічний план музичного твору. Особливі форми динаміки у музиці різних стилів. Терасна динаміка музики бароко. Динамічні відкриття композиторів мангеймської школи. Динамічні особливості музики Бетховена. Динамічні наростиання і контрасти у музиці романтиків. Монотонність, динамічне філірування. Ефект відлуння. Полідинаміка і серійна динаміка у музичному мистецтві XX ст.

Три рівні у виконавському вибудуванні музичного тексту: артикуляція, фразування, музична форма. Структура музичного звуку, його сегментація, змінність. Процеси виникнення (формування), плину, завершення звучання (атака, звуковедення, зняття). Штрих як виражальний засіб виконавського мистецтва, художня деталь музичної мови. Взаємозв'язок штрихів і артикуляції. Залежність штриха від способу звуковедення. Вияв штрихової техніки на мотивному рівні організації мелодії. Діалектика розчленування і з'єднання звуків при артикуляції. Смислова єдність елементів музичної тканини. Засоби артикуляційного розчленування: пауза, довга нота, люфт. Специфіка артикуляції під час гри на різних інструментах – скрипка,

фортепіано, баян і ін. Досягнення єдності артикуляції, артикуляційна взаємодія різних інструментів.

Фразування як виконавське вираження музичного синтаксису. Співвідношення фразування й артикуляції. Фразування і фактура. Гармонія як глибинне підґрунтя фразування. Фразування і динамічні відтінки. Фразування й архітектоніка. Особливості фразування у музиці різного складу, стилю, у різних формах виконавства. Смичкове фразування під час гри на струнних інструментах. Mix – регулятор фразування під час гри на баяні й акордеоні.

Процесуальне становлення музичної форми і часове розгортання цілісного уявлення. Спрямованість музичної форми на слухача. Діалектика виконавських традицій, індивідуальної інтерпретації музичного твору як умова слухацького інтересу та переконливої побудови музичної форми. Виконавець як ідеальний слухач музичного твору: перевірка слухацького сприйняття власними відчуттями виконавця.

7. Виконавське музикознавство як галузь сучасної музичної науки. Методологічна специфіка виконавського музикознавства

Виконавське музикознавство в системі музичної науки. Музикознавство та його типологія. Об'єкт та предмет виконавського музикознавства. Основні напрямки сучасного виконавського музикознавства.

Основні методологічні виміри виконавського музикознавства. Роль історико-стильового підходу в методології сучасного виконавського музикознавства. Роль музично-текстологічного підходу в методології сучасного виконавського музикознавства. Інтерпретаційний метод у сучасному виконавському музикознавстві. Метод жанрового аналізу та його роль у сучасному виконавському музикознавстві. Метод виконавського аналізу та його основні засади.

Перелік тем семінарських занять

- 1. Музичне виконавство ХХ – поч. ХХІ ст.: оновлення мистецьких парадигм.**
- 2. Психологічні аспекти музично-виконавської діяльності.**
- 3. Проблеми музичного виконавства як соціокультурного явища.**
- 4. Професійні проблеми музичного виконавства.**
- 5. Музикознавчі проблеми музичного виконавства.**
- 6. Педагогічні проблеми музичного виконавства.**
- 7. Медичні проблеми музичного виконавства.**
- 8. Напрямки розвитку сучасного виконавського музикознавства.**
- 9. Класична епоха музичного виконавства.**
- 10. Інтерпретація та емінентний текст (інтерактивні характеристики)**

7. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

У завдання для самостійної роботи аспірантів входить опрацювання лекційного та практичного матеріалу:

- 1. Академічне музичне виконавство у контексті сучасної культури.**
- 2. Народна виконавська творчість і сучасні слухацькі прерогативи.**
- 3. Статус музиканта-виконавця у суспільстві: минуле і сучасне.**
- 4. Соціально-комунікативні функції музичного виконавства у сучасній культурі.**

5. Взаємодія музиканта-виконавця і публіки.
6. Музично-виконавська школа: історія формування і видатні представники (виконавська школа – на вибір аспіранта).
7. Система виражальних засобів і музично-виконавських прийомів (вид виконавського мистецтва – на вибір аспіранта).
8. Музичне виконавство у системі культури.
9. Індивідуальний виконавський стиль музиканта.
10. Психологія здібностей і особистості музиканта-виконавця.
11. Технології збереження здоров'я у діяльності музиканта-виконавця.
12. Музичне виконавство як історико-культурне явище.
13. Музичне виконавство класичної епохи та його специфіка.
14. Специфіка музично-виконавської інтерпретації.

8. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Оцінювання знань відбувається відповідно до видів навчальної роботи, які зобов'язаний виконати кожен аспірант: участь у семінарському занятті (доповідь на питання з плану заняття, доповнення до доповідей за іншими питаннями плану заняття, участь у дискусії та резюме за темою заняття); співбесіда з лектором (перевірка компетентності аспіранта); екзамен. Оцінювання знань методом співбесіди передбачає: виявлення обізнаності аспіранта щодо змісту навчальної дисципліни; набутих знань і умінь.

Пропущені семінарські заняття аспірант зобов'язаний відпрацювати (у формі тезового викладу відповідей за планом заняття та резюме за темою заняття) задля можливості опанування матеріалу й отримання оцінки. Критерієм якості виконання завдання є рівень володіння матеріалом, його узагальнення. Оцінювання знань у формі співбесіди з лектором відбувається шляхом визначення рівня набутих компетентностей аспіранта: обізнаності щодо змісту навчальної дисципліни; здатності розуміти принципи вирішення виокремлених проблем сучасного музикознавства.

Співбесіда з лектором проводиться в кінці семестру за розкладом. Семестрова підсумкова оцінка визначається як сума балів з усіх видів навчальної роботи. Оцінка виставляється за шкалами оцінювання: стобальною, національною і ЄКТС.

Поточне оцінювання та самостійна робота		Екзамен
Семінарські заняття	Співбесіда	
60	40	100

Дисципліна вивчається впродовж одного семестру і завершується екзаменом. Сумарна кількість балів з дисципліни знаходиться за формулою.

$$S_{\text{сум}} = 0,6 \cdot S_{\text{ном с3в}} + 0,4 \cdot S_{\text{ніoc}}$$

де $S_{\text{пот}}$ – кількість балів за поточний контроль.

$S_{\text{ніoc}}$ – кількість балів за підсумковий контроль (екзамен).

Максимальна оцінка за відповіді, виступи й дискусії з кожної теми (десять тем) під час семінарських занять – до 6 балів включно (максимально 60 балів за всі теми).

Підсумкова співбесіда з лектором передбачає виконання описово-аналітичних знань з теоретичних та прикладних проблем навчальної дисципліни, включаючи теми для самостійної роботи. Сумарна кількість балів призначених на оцінку підсумкової співбесіди, виводиться шляхом оцінювання якості виконаних завдань, що включає повноту розкриття питання, його практичну спрямованість та можливість застосувати у наукових, дослідницьких та методологічних ситуаціях.

Екзамен за талоном № 2 і К проводиться в усній формі з оцінюванням за стобальною шкалою.

9. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ, ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Для аудиторного навчання застосовуються проектори та ноутбуки.

Дистанційне навчання здійснюється через відео-конференцію на платформі Zoom з використанням ноутбука.

10. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні:

1. Баренбойм Л. Музыкальная педагогика и исполнительство. Ленинград : Музыка, 1974. 336 с.
2. Бескровная Г. Музыкальное исполнительство : процессуально-динамический аспект : дис. ... канд. искусствоведения спец. 17.00.02 – музыкальное искусство. Астрахань, 2010. 160 с.
3. Вопросы музыкального исполнительства и педагогики : сб. статей / Ред.-сост. А. Малиновская. Москва : Музыка, 1976. 287 с.
4. Гребенюк Н. Вокально-виконавська творчість : психолого-педагогічний та мистецтвознавчий аспекти : монографія. Київ : НМАУ ім. П. І. Чайковського, 1999. 269 с.
5. Гуренко Е. Исполнительское искусство методологические проблемы : учеб. Посоbие. Новосибирск : НТК им. М. И. Глинки, 1985. 86 с.
6. Давидов М. Виконавське музикознавство : енциклопедичний довідник. Київ : НМАУ, 2010. 400 с.
7. Гинзбург Л. О музыкальном исполнительстве. Москва : Знание, 1972. Калениченко А. Напрями, стилі, течії та естетичні ситуації в українській музиці. Українське мистецтвознавство. Київ : ІМФЕ, 2009. Вип. 9. С. 106–112.
8. Ивонина Л. Исполнительское музыковедение как отрасль музыкоznания. Наука, искусство, образование в III тысячелетии : материалы III междунар. науч. конгресса, г. Волгоград, 7–8 апреля 2004 г. : в 2 т. Т. 1 / Отв. ред. А. Бугреев. Волгоград : Изд-во ВолГУ, 2004. С. 329–333.

9. Катрич О. Індивідуальний стиль музиканта-виконавця (теоретичні та естетичні аспекти) : автореф. дис. ... канд. мист. спец. : 17.00.03 – музичне мистецтво. Київ : Нац. муз. акад. України ім. П. І. Чайковського, 2000. 24 с.
10. Корыхалова Н. Проблема объективного и субъективного в музыкально-исполнительском искусстве и ее разработка в зарубежной литературе. *Музыкальное исполнительство* : сб. статей. Вып. 7. Москва : Музыка, 1972. С. 47–92.
11. Лысенко О. Художественная интерпретация в системе категорий музыкального исполнительства : автореф. дисс. ...канд. искусствоведения : спец. : 17.00.03 – музыкальное искусство. Киев, 1990. 18 с.
12. Маркова О. Виконавське музикознавство як феномен української наукової традиції. *Виконавське музикознавство* : енциклопедичний довідник. Київ, 2009. С. 4–13.

Додаткові:

13. Бочкарев Л. Публичное выступление музыканта-исполнителя в свете психологии личности. *Проблемы высшего музыкального образования* : сб. трудов. Москва : ГМПИ им. Гнесиных, 1975. Вып. 19. С. 59–83.
14. Готсдинер А. Подготовка учащихся к концертным выступлениям (К вопросу об эстрадном волнении). *Методические записки по вопросам музыкального образования*. Москва : Музыка, 1991. Вып. 3. С. 182–192.
15. Григорьев В. Вопросы исполнительской формы и пути ее реализации. *Музыкальное исполнительство и современность* : сб. статей / Сост. М. Смирнов. Москва : Музыка, 1988. С. 69–87.
16. Гуренко Е. К вопросу о сущности и функциях исполнительского искусства. *Проблемы методологии и логики науки*. Томск : Изд-во ТГУ, 1975. Вып. 8. С. 127–133.
17. Капустин Ю. Музыкант-исполнитель и публика (социологические проблемы современной концертной жизни). Ленинград : Музыка, 1985. 160 с.
18. Катрич О. Музичне виконавство як інспіруючий чинник. *Наукові збірки Львівської національної музичної академії ім. М. В. Лисенка*. 2015. Вип. 35. С. 6–12.
19. Малиновская А. Фортепианно-исполнительское интонирование : проблемы художественного интонирования на фортепиано и анализ их разработки в методико-теоретической литературе XVI–XX веков : очерки. Москва : Музыка, 1990. 191 с.
20. Мильштейн Я. Вопросы теории и истории исполнительства : сб. статей. Москва : Сов. композитор, 1983. 266 с.
21. Музыка Западной Европы XVII-XIX веков : творчество, исполнительство, педагогика : сб. науч. трудов / Ред.-сост. И. Драч. Сумы : Сум. гос. пед. ун-тет им. А. С. Макаренко, 1994. 126 с.

22. Музикальное исполнительство и педагогика: история и современность : сб. статей / Сост. Т. Гайдамович. Москва : Музыка, 1991. 240 с.
23. Сайгушкина О. Художественный образ в творчестве музыканта-исполнителя : автореф. дисс. ... канд. искусствоведения. спец. : 17.00.02 – музыкальное искусство. Ленинград, 1980. 22 с.
24. Скребков С. К вопросу об исполнительской трактовке музыкальных произведений. *Избранные статьи*. Москва, 1980. С. 17–23.
25. Скребков С. Композитор и исполнитель. *Избранные статьи*. Москва, 1980. С. 9–16.
26. Сухленко И. Методика анализа индивидуального исполнительского стиля. *Проблеми взаємодії мистецтва, педагогіки та теорії і практики освіти*. 2012. Вип. 37. С. 303–312.
27. Тарасова Г. К. Исполнительское искусство музыканта в ракурсе музыковедческого и психологического знания. *Исполнительское искусство и музыковедение. Паралели и взаимодействия* : сб. статей по материалам междунар. науч. конф. 6–9 апреля 2009 г. / Ред.-сост. Г. Консон. Москва : Человек, 2010. С. 540–550.
28. Шульпяков О. Музыкально-исполнительская техника и художественный образ. Ленинград : Музыка, 1986. 128 с.

Інформаційний ресурс

29. Игламова А. Исполнительское музыкознание в контексте музыкальной культуры слушателя. [Электронный ресурс]. Режим доступа : <https://elibrary.ru/item.asp?id=27584878>